

ప్రవేలర్స్ సింగళం

మవ్వలవత్త
నరసింహమూర్తి

స్వముగ్రం వివాన్ని హోద పెటుతోంది
బంగళాలో గట్టిలాలు అన్యాయానికి సతీకణగా
నిలిచాయి మల్లన్నబాద సర్వీతోవల్లో నన్నుగా ద్వని
స్టోంది. ఎల్లి అవేదన తీరంఅంతా చీకలై వ్యాపిం
చింది కాని నత్తం ఎవరిక్కావాలి? ఎల్లి మల్లన్నలు
పైమైతే ఎవరిక్కావాలి?
అధికారదర్శం, అహంకారంలొని కళ్ళం
దాగించి పీ డ్రావెలర్స్ బంగళా అయినా బరిగిం
దానికి సాక్ష్యం ఇస్తుంది
'పిల్లీ'
ఏదేక్కొచ్చి అయ్య అరువురోని కాతిన్యారికి
అదిరి పోయింది
బిక్కా మొంగతో గుడ్లవ్వగింది చూసింది
కంఠం కాతిన్యార్ని దిగ్మింగింది.
"దిగవ్వూ ఎల్లి ఇంకెప్పుడూ ఆ మంచం
ఎక్కడు"
ఏవయ్యూ అట్టా కాకేలాన్ అమాదుకంగా
అడింది ఎల్లి.
ఆ అరువు సువ్వంటుకోకూడవవ్వూ, దాందో
ఎన్నో పాపాలుండాయి . . . ఇంకేందో చెప్పుడు.
అర్థం కాకపోయినా అయ్య కోప్పడలా దని
తయోసింది ఎల్లి.
మల్లన్న బాలరోజులు ఆలోచించాడు పెద్ద
పెద్దోళ్ళు డ్రావెలర్స్ బంగళాలోచేసే పాపాలన్నీ
వాడికి తెలుసు. తనచేత్తో ఎన్నోసార్లు దొరల
మందులోకి సోదాలందిందాడు. వాళ్ళు మత్తుగ
తాగి కూనే కూతంకి వాడి చెవులు అలవాటునడి
పోయాయి. గొప్పోళ్ళ రహస్యంగా పాపాలుచెయ్య
టానికే రహదారి బంగళాలు కట్టారని వాడికి తెలిసిన
వచ్చి నిజం. అధికారంలో గూడికట్టిన పాపాలు
వికటాటహారం చేసేది అక్కడే. కిరాయి అడ
వాళ్ళతో వాళ్ళ వరసాలు " భవ నీదవు
బ్రతుకు అనుకునేవాడు. వాడి పెరిబుర ఎన్నో
ఆలోచించేది. వాళ్ళ వివాసానికి గుఱురు మీసాల

బాటన ఎన్నోసార్లు నవ్వుకున్నాడు ఆ అశాని.
ఎల్లి బూమ్మీర వరదే సమ్మి నదిపోయింది
బిక్కా కావురం చేసిన ఊరూ ఉద్దోగం వ
లేవీ ఈ బంగళాలో ఉక్కోగానికి వచ్చాడు తను
ఎల్లికి అన్నీ తనే. ఈ ప్రపంచాన్ని లెక్క
చెయ్యకుండా విడవోతున్న ఎల్లివంక చూసాడు
విద్దబో నన్నుగా నవ్వుకోంది ఎల్లి.
పిల్లీఎల్లి . . . ఆలోచరంగా నిన్నురిసానమ్మ
ఆ రోజు సీకేం తెలుసుద్ది ఆ పరువుల్లో. మందాల్లో
గొప్పోళ్ళు వరువు దానుకుండావరమ్మూ. నింవున్న
వరువు పరువుల్లో కుద్ది వరుగుంట్లోందమ్మూ. అందుకే

ఏదో అరిసాను . ఒద్దుతల్లి మప్పీడబద్దు విన్నేడకై నా మంచేళ్ళాను క్ల
అదంగా వుండే ఈడకండేది దయ్యాలమ్మ అబి అరువులు మారలు
నీ నెయినే పడకూడవమ్మూ" ఎల్లి దిరుణుగల్పించిన్నా కాకాడు.
తెలారగానే బొరుగురి చెల్లెలింటికి ఎల్లిని పంపేసాడు తను రి జా
ఓసాలెళ్ళి చూసొస్తుంటాడు.
ఎల్లిని ఎప్పుడైనా తీసుకొచ్చినా బొడ్డుకేసరికి వంపేనేవారు
ఈ పడేళ్ళు ఎల్లిని ఆ వాతావరణానికి దూరంగానే పెంచాడు
ఎల్లికి మనువు నెయ్యాలనుకున్నాడు. ఎల్లినిచూసుకునేందుకు ఆ రోజు
అట్టుంనుంచి కుర్లోడు వస్తున్నాడు. ఎల్లినిమాత్రంబొడ్డున్నే తీసుకొచ్చాడు.
చెల్లెలు సాయంత్రావికల్లా వసానంది
"ఇంకా ఎందుకు రాలేదో - కానేమో చేపను తెలాలి" బొడ్డుకుతోంది. . .
వాలకాలిని వీర్లిలాయింట్లోకి వాకిట్లోకి తిరుగుతున్నాడు. తెల్లొచ్చేవేళయింది.
తనకొకపోతే ఆ కుర్లోడేమను కుంటాదో . . .
'ఎలమ్మూ . . .'
'సూడమ్మూ . . . నే చే ప వి కి ఎల్లొకానమ్మూ
అత్తమ్మూ యిప్పుడో కురీంక సీవదోవో వచ్చే
తది. నువ్వు సాన జా గిత్తు వుండమ్మూ. తలు
వేసుకోని ఇంబోనే వుంది. పలా నెప్పూరో తెలి
యలేదమ్మూ. బంకానో అయ్యలు దిగింబారు.
అరికి కావల్సినయ్యన్నీ యిచ్చేనీనాన. ఇంక నవ్వు
జాగ్రతమా. . ."
ఇంకేంచెప్పాలో తెలిక సీళ్ళు నమిలారు.
రాబోనే పెళ్ళికొడుకులె తలుచుకుని ఎల్లి నిగు
వరుకు తలొంచుకుంది. అయ్య అక్కడేతద్దాడు.
కూండటం చూసింది
"పోయిరా అయ్యూ. నాకే బయంలేదు తలు
చేసుకునే వుంటాను."
ఒకటికి పదిసార్లు జాగ్రత చెప్పి మల్లన్న
వెళ్ళాడు.
ఎల్లి తలుపువద్దగా వేసుకుని లోపలకూచుంకి.
బంగళాలోనుంచి పక ఎకలు వికవికలు వినవడు
తున్నాయి మధ్య మధ్యన పిచ్చిపాటలు విగరగా
అరువులు.
"ఈళ్ళుంకా గొప్పోళ్ళు గిందా ఇట్లా ఆక
య్యంగా ఎందుకుంటారో" అనుకుంది.
'మల్లన్నా. . .'
బయట ఎవరిదో పిలుపు తాను మూటాడలేదు.
రేయ్ మల్లన్నా. . . వీం చే మున్నావురాలోపల?
కంఠం తలుపుకు దగ్గరయింది. ఎల్లికి భయం
పిసింది
అయ్య లేదంది
తలుపు కిర్రుమంది ఎల్లి తడ తడ తడ తడ
మంచుంది.
మల్లన్న . . . అధికారం ద్వనిందింది
'మల్లన్న మా అయ్యంకి
చిన్నగా నవ్వుతూ నన్నుగా ఆ ఆకారం జాకు
గుంది. అమ్మయ్యో' అంటూ గారి వీర్చింది ఎల్లి.
తలుపు గిదేసి అద్దంముక్కు తీసుని మంకొట్టిక
వచ్చుంది తంబానికి తరకే ముద్దొచ్చింది
'అయ్యోచే పేం అయ్యంకి ఆ మంకొట్టి
ఎట్టాగుంటాదో, వట్టుంబో ఉద్దోగం నేన్నా
దంట. ఎరగా అందంగా వుండాదని అమ్మ
అత్తమ్మతో నెప్పూడు . . . తన ఆలోచనకి ఎనకే
నేసింది ఒక్కంకా తలవులు వురికిబాయి.
"వోలావుంది. ఒక్కోకారి విరుచుకుంది.
బయట అరుగుల వవ్వడయ్యంకి.
(దిగళా 43 క పేడలో)

పద్య యొనగును

‘పద్య యొనగును వినయంబు ..’ అని భర్తృహరి సుధావితాయి చదువుతూ కాబోయ విద్య వచ్చిన వాళ్ళందరూ దాం విరయంగా వుండాలి వుంటారు కాబోయ అనుకుంటాం. మరి విద్యదాని వాళ్ళమాటో అంటే, వాళ్ళకి వినయం లేదనా? అనలు వినయం విద్యతోనే వస్తుందా? లేకపోతే రాదా? అంటే చెప్పాలేం

వినయంమాట దేముడెరుగుగాని కొందరు అయినదానికి, కానిదానికి వినయంగా గర్వపడి పోతుంటారు. కొందరు దేవు మానుకుని గర్వపడు తున్నారోకూడ చెప్పాలేం.

కాలేజీలో చదువుకుంటున్న అమ్మాయి తనకి గర్వం అనుకుంటారని భయపడి తనకు తెలుసున్న హైస్కూల్ అమ్మాయిని వలు కరించింది దాగున్నావా? అని దానిరాపిం సైయర్గా తల తిప్పి, నలుకే బంగారమా అన్నట్లు, కనీసం చిరునవ్వునూ సవ్యకుండ అక్కడినుండి వెళ్ళి పోయింది జడపూవుకుంటూ. ఈ కాలేజీ అమ్మాయి తెలుసుకుంటేనే ఇంటికి వరుగెత్తి అమ్మతో. “నేను ఏరుకరించినా మాటాడలేనమ్మా. అదే నే నయితే కాలేజీలో చదువుతున్నదని కళ్ళు కెత్తి మీదకొచ్చాయి అంటారు” అని వాపోయింది.

‘వలానా నీనిమాతారకి బోలెడు గర్వం- మొన్నపేం తిరుసతి వెళ్ళివున్నాడు అడ్రసువెలు క్కుంటూ. వాళ్ళింటికి వెళ్ళితే రెండు నిమిషాలు కూర్చుని తనకేదో ఘటింగ్ వుండంటూ వెళ్ళి పోయింది దబ్బుతో కళ్ళ నెత్తిమీద కొనేసరి. అని తనవరు దంచేస్తున్నావడ అనీనరు భార్యనని మిడిసి ఎడే ఇల్లాలూగాని నాకే గదా దబ్బుందని నిరవీకే త్రీరస్మమే అయితే తన క్రిందవారి దగ్గర తనెంత పోజుపెట్టెడి ఎంత గర్వంగా

ట్రావెలర్స్ బంగళా

(8 వ పేజీ తరువాయి)

‘అయ్యోచ్చాడు ..’ గడియ తీసింది అధికారం అమాంతం దీసంతర్పించి మత్తుగా వున్న ఆకారాలు తన్నొత్తినట్లాయి. ఎల్లి విడిసించు కునేందుకు వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసింది. ఆరుపాయి తన్ను మోపిరెకుతున్నాయి బంగళాలో అహం కారం వెకిలిగా ఇకిలిస్తోంది తన్ను ఏరువుమీద పడుకోబెట్టారు. అయ్యోమల పుమీద ఒక్కటి చరిచింది. పాపాల వరువు వక్కున నవ్వింది వమ్ముదం దూరంగా మూలుగుతోంది. గాలి కన్నీరు తుడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. ఆ వాపాన్ని చూడలేక వెలుగు కళ్ళు మూం ంది.

వుండేది మర్చిపోయినవిమాతారలకి వాళ్ళకి, వీళ్ళకి గర్వమని తెగ ఆదిపోసు కుంటుంది. నిజమే మరి మామూలు మనుష్యులం మనకే ఇంతలేని గర్వం వుంటే సంఘంలోపేరు దబ్బు తెచ్చుకున్న నీనిమా తారలకిగాని, ఏయతర కళాకారునికిగాని గర్వం వుండనుకుంటే ఎలా మరి!

ఇంకా కొందర్ని చూస్తుంటే విద్యతోనే విన యం వచ్చినదీపోదు. చదువుకి, సంస్కారానికి దాం లేదా వున్నదనివిస్తుంది.

ఒకమ్మాయికి చదువయిన వెంటనే ఉద్యోగం వచ్చేసరికి మిగిలినవాళ్ళంతా చీమల్లా, దోమల్లా కప్పించసాగేరులావుంది. తనతో వదువుకున్న వాళ్ళు, ఒకప్పుడు తన స్నేహితులు కప్పించినా ‘ఏమిటోయ్, నేను ఉద్యోగం చేస్తున్నాను తెలుసా? అన్నట్లు చూసి వెళ్ళిపోవటమో, ఒకవేళ ఇర్యం దాంక మాట్లాడినా తనో సంపాదనాపరులాలసని నిముష నిముషానికి గుర్తు చేస్తున్నట్లు ‘మీకే మోయ్ అదృష్టవంతులు తిని కూర్చోనటమేగా ఎని! నా కయితే మా అనీనరు తెలవ ఇవ్వరు... నన్ను ఇంట్లో కూర్చోబెట్టి మేవేమాట్యుంటే బావుం డును. (నిజానిరామ్మాయికి ఉద్యోగం చేస్తేనే ఇరగదన్న స్థితిలో ఏం కాదు.)

మొగ్గు మా అనీనరా ఏం జరిగిందను

కుక్కావు ..’ అని ఒకటి టిఫిన్. ఎదుట వాళ్ళకి తలనొప్పెట్టి, ‘చాలే తల్లి వెళ్ళిరా .. నువ్వు ... నీ అనీస కట్టకట్టుకుని గంగలో కంవండి ... నీలాటి వాళ్ళు మాట్లాడకుంటేనే మహాచాగు ... ఎందుకు కడివేమురా ఈ కంవుని ...’ అని మనస్సులో తిట్టుకోవటంకూడ జరుగుతుంది

కొందరు ఆడవాళ్ళలో పెరిగిపోతున్న గర్వం చూస్తుంటే ఒక్క మండినా, ఒక్కొక్కసారి కాలేస్తుంది

హైస్కూల్ చదువులతోనే ఆకాశమంటు కున్నాం అని మిడిసిఎడే అమ్మాయిలకి కాలేజీకి వెళ్ళేసరికి ఆకాశంపైరు భూస్వయంలో అందరికి ఎత్తుగా వున్నావనివిస్తుంది సరే అదృష్టం బావుంది యూనివర్సిటీకి వెళ్ళితే చంద్రమండ లమో, మరే మండలానికి చేరిపోయాం, ఇంక క్రింద వాళ్ళతో వనేమిటి అనుకునే సోదరిమణు డన్నార

దీవితంలో నేనే గదా అడుగు పెట్టాడో అనా అహంధావంతో వెళ్ళిగాని తన తోటి చారిని చూస్తేనో, వెళ్ళాయి అనకంటే తక్కువ జీవితం గడుపుతున్న వాళ్ళని చూస్తేనే వినయంగా చాలి వదిలిపోతుంటారు అర్థంలేకుండా.

భర్త అవీసరియితే ఎట్టలేం కొందర్ని ... ప్రతి మూటకు ‘మానాచు.. ఆయన..’ అంటూ ప్రతి క్షణం వారి సోత్రం చేస్తూ వారి ఉద్యోగం, వారి హోదా ... తన ఏలలు తుమ్మిన దగ్గర నుండి వరసగా ఏకరవు పెడితూ వుంటారు. వచ్చినవాకు ఆగోం భరించలేక. ‘వస్తామండి’ అని లేచినా వాళ్ళని గమ్ములవరకు సాగింపి. మాదాబా .. “అంటూ ఇంకపోడిచెప్తూనేవుంటారు.

ఆ దావతు యిలాలే ఏ మద్యులగతి తుటులం బాళ్ళింటికో వచ్చిందనికొంది. ‘బ్బుట్టా ఇంట ఇటుకు ఇంట్లో యెట్లా వున్నారండి మూట తెలు సున్న వాళ్ళింటికి భాగిగా వున్నది ఎవలై యా యలు అద్దె ... అంటే! నాకయితే ఈ ఇ డో ఊనిరాడటంలేదు. ... మీరింకా కల్లెసోయ్యో మీదేనా వంట? ..నాకయితే అసలు పొగ ఎరిడి. బాబూ...” అంటూ ఉపన్యాసం యిస్తుంది తిని పుట్టడమే గ్యాస్ బ్లాస్టర్ పుట్టినట్లు. కతు వ్లాట పొయ్యి ఎరగనట్లు మాట్లాడేస్తుంటారు. పిటి.

నలహాలివుటం తన్నులేదుగాని, ఆ నలహాకోనే ఎదుటివారిని కించపరుస్తూ, తమగొప్ప వ్యక్తి పరుస్తుంటే భరించలేం మరి మనం మనుషుంమే కదా

కొందరు అవీసర్ల భార్యలయినా లంకెడికారం భార్యలయినా గర్వపడిని త్రీచి, బాగా వదువుకుని పెద్ద పెద్ద డీగ్రీలు సంపాదించి, స్వయంగా మంచి ఉద్యోగాలు చేస్తూకూడ అందరితో కలవగిట తనంగా, తామింత గొప్పవారమని మర్చికోచే. సోదరిమణులని చూస్తూంటే “అన్నీ ఉన్న అబ్బ” అనే సామెత గుర్తుకు వస్తుంది.

ఈ కాలంలో గర్వం ఎవరికుండంకే చెప్పేం ఎరి కొందరికి దబ్బున్నా లేకపోయినా, కొందరు అందంగా వున్నామని, మరికొందరికి అందిం లేక పోవటంకూడ గొప్పేవని, వదువుందని, హోదా లేదని ఇట్లా ఒకటున్నదని మరొకటి లేదని రక్క ఎతుకుంటారు ఆదొక రకమయిన జాడ్యం .. ఎవరికివాళ్ల క్షణం ఆలోచించుకుంటే ఎదుకోవటం భవదే ఆవకాణాన్నాయి మరి

అందుకే ‘పద్య యొనగును వినయంబు అంటే ఈ రోజుల్లో నాడోటి సామాన్యులారికి నమ్మకకర్ణం గావడంలేదుమరి